Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Parçada yazarın çizgili kâğıt kullanmayı "rayların üzerinde giden bir tren gibi hareket etmek" olarak tanımlaması ancak kendisinin düz kâğıda istediği şeyi yazmayı tercih etmesi dışarıdan dayatılan kurallara veya sınırlara uymama isteğini ortaya koyar. Yazar, bu ifadeyle kendi yolunu çizmek istediğini ve başkaları tarafından yönlendirilmek istemediğini vurgulamaktadır.

Cevap: C

2. Parçanın akışına göre, paranın tarihindeki asıl dönüşümün, nesnelerin kendi değerinden ziyade onlara duyulan güvenle gerçekleştiği anlatılmaktadır. "Arpa gibi... değeri olan nesnelerin... kullanıldığı dönemler bilinmekle birlikte" ifadesi bir karşıtlık kurar asıl dönüşüm ise insanların bu araçlara güven duymaya başlamasıyla tamamlanır. Bu sebeple verilen boşluklara C seçeneğinde verilen söz öbeklerinin getirilmesi uygun olacaktır.

Cevap: C

3. Birinci cümlede *Horse* filminin konusu ve yönetmenin kariyerindeki yeri belirtilmiş ikinci cümlede ise filmin nitelikleri ile sonraki özgün üslubun henüz bu filmde tam görülmediği vurgulanmıştır. A seçeneği, her iki cümledeki tüm yargıları eksiksiz ve doğru bir mantıksal bağla birleştirmektedir.

Cevap: A

4. Söz öbekleri anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında dizilim "V - I - III - IV - II - VI" şeklinde olmalıdır. Bu sıralamaya göre baştan üçüncü öbek III numaralı sözdür.

Cevap: C

5. Parçada koleksiyon yapmanın sonu olmayan bir süreç olduğu, her edinilen parçadan sonra yeni bir parça edinme isteğinin devam ettiği ve bu sürecin asla tamamlanmadığı anlatılmaktadır. Bu açıklamalar doğrudan "Koleksiyonun tamamlandığını söylemek mümkün müdür?" sorusunun cevabı niteliğindedir.

Cevap: E

6. Parçanın boş bırakılan yerden sonra yazarın yerel kültüre ait unsurları yoğun kullandığı ve bu durumun yerel kültüre yabancı okurlar için takip güçlüğü yarattığı belirtilmiştir. "Yazarın ayrıntılara özel bir önem verdiği..." cümlesiyle uyumlu olan ve parçanın ana fikrini de destekleyip parçanın giriş cümlesi olabilecek cümle A seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: A

7. Parçanın genelinde açık ve anlaşılır bir dil hakimdir. "Boğaz'ın maviliği, erguvanların rengi..." ifadesiyle sayıp dökmelere yer verilmiştir. Üç nokta ile biten kısımlarda "Eksiltili anlatım" vardır. Son cümlede soru cümlesi kullanılmıştır. Ancak eylemlerin gerçekleşme sırasına göre verildiği bir oluş sırası söz konusu değildir çünkü parça betimleyici ve tartışmacı bir hava taşır.

Cevap: D

8. Parçada genç şairin çok kapsamlı bir başlık seçmesi eleştirilmekte ve bu alanda yeterli birikimi olmadan böyle bir işe girişmesinin isabetli olmadığı vurgulanmaktadır. Burada asıl anlatılmak istenen, henüz yolun başında olanların değerlendirmelerinin/birikimlerinin henüz yeterince olgunlaşmadığıdır.

Cevap: C

9. Metinde bu sporun sarp kayalık ve dik yamaçlı arazilerde yapıldığına, özel giysilerle yapıldığına ve bu ekipmanların hızı artırma, manevra imkânı gibi avantajlarına değinilmiştir. Ayrıca uygun alan bulmanın zorluğundan da bahsedilmiştir. Ancak özel giysilerin tarihsel gelişim süreci hakkında hiçbir bilgi verilmemiştir.

Cevap: D

10. Parçada Sontag'ın bu kitabı yazarken düşüncelerini "modern sanat ve görüntü kültürü üzerine yapılan önceki kuramsal çalışmalardan hareketle" geliştirdiği açıkça ifade edilmiştir. Bu durum eserin başka kuramsal görüşlerden etkilenerek oluşturulduğunu kanıtlar. Bu sebeple D seçeneğinde verilen yargı parçaya göre söylenebilir.

Cevap: D

11. Sontag, görüntünün sadece temsil ettiği şeyle değil, "izleyiciyle kurduğu ilişkiyle" anlam kazandığını savunmaktadır. Bu görüş, "Bir eserin anlamı, kullanılan teknikten çok ona bakış biçimiyle ilgilidir." yargısıyla tam olarak örtüşür. Bu sebeple Sontag D seçeneğinde verilen cümleyi söylemiş olabilir.

Cevap: D

Tabloya yazılabilecek ilk veriler şunlardır:

- Gülcan, C dersini ikinci dönem almıştır.
- Ünal'ın birinci dönem aldığı tek ders A'dır.

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)		A
2. dönem (4 ders)	C	

- E dersi, birinci dönem alınmış ve Ünal birinci dönem sadece A dersini almışsa E dersini kesinlikle Gülcan almıştır.

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)	E	A
2. dönem (4 ders)	C	

- D ve H dersleri farklı dönemlerde aynı öğrenci tarafından alınmışsa bu öğrenci Ünal olamaz çünkü 1. dönem sadece A dersi almıştır. Bu yüzden D ve H dersleri GÜlcan'a verilir fakat hangisini birinci, hangisini ikinci dönem aldığı ksin değildir. Tabloda çapraz yapılarak gösterilir.

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)	E (D ya da H)	A
2. dönem (4 ders)	C (H ya da D)	

- F ile G derslerini aynı öğrenci, aynı dönem almışsa ve her dönem en az bir ders alınmışsa tabloda tek boş kalan yere (Ünal, 2. dönem) yerleştirilir.

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)	E (D ya da H)	A
2. dönem (4 ders)	C (H ya da D)	F G

2. dönem dersi 4 tamamlandığı için, elde kalan B dersi 1. döneme ve (Ünal 1. dönem tek ders aldığı için) Gülcan'a verilir.

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)	E B (D ya da H)	A
2. dönem (4 ders)	C (H ya da D)	F G

12. C ve D derslerinin aynı dönemde alındığı biliniyorsa tablo (<u>sadece bu soru için</u>) şu şekilde olur:

	Gülcan	Ünal
1. dönem (4 ders)	E B H	A
2. dönem (4 ders)	C D	F G

Buna göre D ve G dersleri farlı öğrenciler tarafından aynı dönemde alınmıştır.

Cevap E

13. Tabloya göre, Gülcan B dersini kesinlikle 1. dönem almıştır. D dersi ise olasıdır, almış olabilir. F dersini kesinlikle Ünal almıştır.

Cevap C

14. Tabloya göre, B ve D derslerini Gülcan'ın aldığı kesindir.

Cevap B

15. Tabloya göre, A ile B ve C ile F kesinlikle farklı öğrenciler tarafından alınmıştır. E ve H derslerini Gülcan almıştır.

Cevap C

16. $$\frac{4-\frac{1}{2}}{4+\frac{1}{2}}\cdot\frac{9-\frac{1}{3}}{9+\frac{1}{3}}=\frac{\frac{7}{2}}{\frac{9}{2}}\cdot\frac{\frac{26}{3}}{\frac{28}{3}}$$

$$=\frac{7}{\cancel{2}}\cdot\frac{\cancel{2}}{9}\cdot\frac{26}{\cancel{3}}\cdot\frac{\cancel{3}}{28}$$

$$=\frac{\cancel{7}}{9}\cdot\frac{26}{\underset{4}{\cancel{28}}}=\frac{26}{9\cdot 4}=\frac{13}{18}$$

Cevap: B

17. • $\cancel{4}x^{\cancel{4}}+y^{\cancel{2}}+\cancel{5}az^{\cancel{2}}=$ Çift

(Üslerin bir anlamı yok sil

Çift katsayı ifadelerinin tamamını sil

Tek katsayının sonuca katkısı olmadığı için sil)

y + z = çift

• x • y + z • z = tek

y(x + z) = Tek ⇒ y = Tek, x + z = Tek

y + z = Çift ⇒ z = Tek

Tek

x + z = Tek ⇒ x = Çift

Tek

x = çift

y = Tek

z = Tek

I. x + y – z = çift + Tek – Tek = Çift (Yanlış)

II. x • y • z = Çift • Tek • Tek = Çift (Yanlış)

III. y^2 • z = tek • tek = Tek (Doğru)

Cevap: C

18. $$\frac{\underset{(16.6)}{\frac{16}{\sqrt{96}}}-\underset{(6.9)}{\frac{6}{\sqrt{54}}}}{\underset{(4\cdot 6)}{\frac{4}{\sqrt{24}}}+\frac{3}{\sqrt{6}}}=\frac{\frac{\overset{4}{\cancel{16}}}{\cancel{4}\sqrt{6}}-\frac{\overset{2}{\cancel{6}}}{\cancel{3}\sqrt{6}}}{\frac{\overset{2}{\cancel{4}}}{\cancel{2}\sqrt{6}}+\frac{3}{\sqrt{6}}}=\frac{\frac{4}{\sqrt{6}}-\frac{2}{\sqrt{6}}}{\frac{2}{\sqrt{6}}+\frac{3}{\sqrt{6}}}$$

$$=\frac{\frac{2}{\sqrt{6}}}{\frac{5}{\sqrt{6}}}=\frac{2}{\cancel{\sqrt{6}}}\cdot\frac{\cancel{\sqrt{6}}}{5}=\frac{2}{5}$$

Cevap: B

19. $\underset{+}{x\cdot y^2}<\underset{+}{x^2\cdot y}<0$

(Buradan işaretler x ve y negatiftir.)

$$\frac{\cancel{x}\cdot y^{\cancel{2}}}{\cancel{x}\cdot\cancel{y}}<\frac{x^{\cancel{2}}\cdot\cancel{y}}{\cancel{x}\cdot\underset{+}{\cancel{y}}}\Rightarrow \boxed{y<x}$$

I. $\frac{x^2}{\cancel{x}}>\frac{\cancel{x}\cdot y}{\underset{-}{x}}\longrightarrow x<y$ (Yanlış)

II. x • y > 1 (x ve y negatif sayıdır. Çarpımları pozitiftir. Dolayısıyla sıfırdan büyüktür.) (Yanlış)

III. y – x < 0 ⇒ y < x (Doğru)

Cevap: C

20. Fonksiyonların içleri $\frac{4}{3}$'e eşitlenir.

$6-4x+\frac{4}{3} \Rightarrow x=\frac{7}{6}$

$3x-\frac{13}{6}=\frac{4}{3} \Rightarrow x=\frac{7}{6}$

Görüldüğü gibi her iki eşitlemeden de aynı x değeri elde edilir. Bu durumda $x=\frac{7}{6}$ iken her iki fonksiyonun içi de $\frac{4}{3}$ olur:

$f\left(\frac{4}{3}\right)+f\left(\frac{4}{3}\right)=2+2=4$

Sağ taraf:

$ax+5=a\cdot\frac{7}{6}+5$

Eşitlikten:

$\frac{7a}{6}+5=4$

$\frac{7a}{6}=-1$

$a=-\frac{6}{7}$

Cevap: B

21. Ekranda görünen her rakamın gerçekte hangi rakamları temsil edebileceği belirlenir.

- Ekranda 2 görünen rakam gerçekte 2, 6, 9 olabilir.
- Ekranda 5 görünen rakam gerçekte 5, 3, 8 olabilir.
- Ekranda 4 ve 1 doğru gösteriliyor.

Ekranda görünen sayı

2	4	4	1	2
⇓	⇓	⇓	⇓	⇓
2	5	4	1	2
6	3			6
9	8			9

olduğuna göre, kargo kodunun rakamları birbirinden farklı olduğundan, 1. ve 5. basamakta seçilecek rakamlar aynı olamaz.

2, 6, 9 kümesinden sıralı ve farkı iki seçim sayısı: 3 • 2 = 6

2. basamak için 5, 3, 8 kümesinden 3 seçim yapılabilir.

Toplam farklı gerçek değer sayısı:

6 • 3 = 18

Cevap B

22. Kız çocuğunun bugünkü yaşı x, annenin yaşı a, babanın yaşı b olsun.

Baba ile kız çocuğun bugünkü yaşlarının aritmetik ortalaması, anne ile kız çocuğunun bugünkü yaşlarının aritmetik ortalamasından 3 fazladır. Buna göre;

$\frac{b+x}{2}=\frac{a+x}{2}+3$

$b + x = a + x + 6 \Rightarrow b = a + b$

İki yıl sonra babanın yaşı, kız çocuğun yaşının 6 katı; annenin yaşı ise kız çocuğunun yaşının 5 katı olacaktır.

Bu durumda:

$b + 2 = 6(x + 2)$ $\qquad$ $a + 2 = 5(x + 2)$

İkinci denklem:

$a + 2 = 5x + 10$

$\Rightarrow a = \boxed{5x+8}$

↓

$b = \boxed{a+6} = 5x + 8 + 6$

↓

$= \boxed{5x+14}$ Bu ifadeyi

↓

$\boxed{b+2} = 6(x + 2)$

denkleminde yerine yazalım:

$5x + 14 + 2 = 6(x + 2)$

$5x + 14 = 6x + 12$

$x = 4$

Cevap: D

23. P ile R şehirleri arasındaki uzaklık x km olsun. Otomobilin hızı 90 km/sa, servis aracının hızı 60 km/sa'tir.

⇒ Otomobilin R'ye varma süresi

$\frac{x}{90}$ saat

Otomobil R'ye vardıktan sonra 20 dakika, yani $\frac{1}{3}$ saat beklediğine göre, otomobilin dönüşe başladığı ana kadar geçen süre:

$\frac{x}{90}+\frac{1}{3}$

⇒ Servis aracının bu sürede aldığı yol

$60\left(\frac{x}{90}+\frac{1}{3}\right)=60\cdot\frac{x}{90}+60\cdot\frac{1}{3}=2x+20$

⇒ Dönüşten 12 dakika sonra karşılaşma

12 dakika ($\frac{1}{5}$ saattir)

- Otomobilin bu sürede aldığı yol:

$90\cdot\frac{1}{5}=18$ km

- Servis aracının aynı sürede aldığı ek yol:

$60\cdot\frac{1}{5}=12$ km

$\left(\frac{2x}{3}+20\right)+12=\frac{2x}{3}+32$

Karşılaşma noktaları aynı olduğundan:

$\frac{2x}{3}+32=x-18$

$18+32=x-\frac{2x}{3}$

$50=\frac{x}{3}$

$x=150$

Cevap: C

24. Toplam ziyaretçi sayısı = 6x olsun.

- Toplam bilet alan = $6x\cdot\frac{1}{2}=3x$
- Öğrenci bileti alan = $6x\cdot\frac{1}{3}=2x$
- Aile bileti alan = $6x\cdot\frac{1}{6}=x$

3x • 35 + 2x • 15 + x • 80 = 6450

105x + 30x + 80x = 6450

215x = 6450

x = 30

Cevap: C

25. Tam bilet alanların sayısı 2x olsun.

Aile bileti alanların sayısı, tam bilet alanların yarısı olduğundan x olur.

$\frac{\text{Aile geliri}}{\text{Toplam gelir}}=\frac{1}{3}$

$\frac{80x}{35\cdot 2x+15\cdot y+80x}=\frac{1}{3}$

Buradan:

3 • 80x = 70x + 15y + 80x

240x = 150x + 15y

90x = 15y ⇒ y = 6x (Burada y: Öğrenci bileti alanların sayısı)

Toplam ziyaretçi sayısı

2x + x + 6x = 9x

İstenilen oran:

$\frac{\text{Tam bilet alan}}{\text{Toplam ziyaretçi}}=\frac{2x}{9x}=\frac{2}{9}$

Cevap: B

26. Önce, sertifika alan kişi sayısı bilinen programlara bakalım.

K programı:

50 kişi katılmış ve %80'i sertifika almıştır.

50 • 0,80 = 40

M programı:

20 kişi katılmış ve %50'si sertifika almıştır.

20 • 0,50 = 10

L programı:

L programına x kişi katılmıştır ve bu kişilerin %75'i sertifika almıştır.

Bu durumda L programından sertifika alan kişi sayısı

$0,75 \cdot x = \frac{3}{4}x$

Soruda, sertifika alan kişi sayısı en fazla olan programın L olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle L programında sertifika alan kişi sayısı, K programındaki 40 kişiden fazla olmalıdır.

$\frac{3x}{4} > 40 \Rightarrow x > 53,33$

$\Rightarrow$ Kişi sayısı tam sayı olmalı ve $\frac{3}{4}x$ ifadesinin de tam sayı çıkması gerektiğinden x sayısı 4'ün katı olmalıdır.

53,33'ten büyük en küçük 4'ün katı 56'dır.

Cevap: C

27. Toplam katılımcı sayısı 150 olduğundan:

x = 150 – (50 + 20 + 40) = 40

K programında sertifika alan: 40

L programında sertifika alan: 30

M programında sertifika alan: 10

K, L ve M'den sertifika alanların toplamı:

40 + 30 + 10 = 80

Toplam sertifika alan kişi sayısı 90 olduğuna göre, N'den sertifika alan kişi sayısı:

90 – 80 = 10

N programına 40 kişi katıldığı için sertifika alanların yüzdesi

40	10 kişi
100	x

x = 25

Cevap: B

28. Makinedeki sayıların toplamı:

$2+3+4+\ldots+11 = \frac{(2+11)\cdot 10}{2} = 65$

Beş kişi aynı sayıyı söylediğine göre:

5x = 65

x = 13

Cevap: B

29. Ahmet'in söylediği sayı x olsun.

Berk = x + 1

Cem = x + 3

Deniz = x + 8

Emre = x + 13

Toplam 65 olduğundan;

x + x + 1 + x + 3 + x + 8 + x + 13 = 65

⇒ 5x + 25 = 65

x = 8

Söylenen sayılar:

8, 9, 11, 16, 21

Makinedeki en büyük iki sayı 10 ve 11 olduğundan 21'i söyleyen kişi (Emre) kesinlikle 10 ve 11'i almıştır.

Kalan sayılar: $2, 3, 4, 5, 6, \cancel{7}, 8, \cancel{9}$

Uygun dağılım:

Ahmet	Berk	Cem	Deniz	Emre
2,6	4,5	3,8	9,7	10,11

En büyük fark Cem'dedir.

Cem = 8 – 3 = 5

Cevap: C

30. Toplam = 2 + 3 + 4 + ... + 11 = 65

Verilen dört kişinin toplamı:

18 + 5 + 15 + 10 = 48

Emre'nin söylediği:

65 – 48 = 17

Berk 5 söylediği için 2-11 aralığında 5'i veren tek ikili 2 + 3'tür.

Dolayısıyla Berk'in topları 2 ve 3'tür.

Kalan sayılar:

Deniz 10 söylediği için, bu kümede 10'u veren tek ikili 4 + 6'dır.

Kalan sayılar: 5, 7, 8, 9, 10, 11

Ahmet 18 söylediğinden, yalnızca 7 + 11 mümkündür.

Bu durumda Cem 15'i yalnızca 5 + 10 ile sağlar.

Geriye kalan sayılar 8 ve 9 olup Emre'nin topları bunlardır.

Fark = 9 –8 = 1

Cevap: A

31. HAZARLAR

- Museviliği kabul eden tek Türk devletidir.
- İlk Türk-Arap Savaşı olan Belencer Savaşı'nı yaptılar.
- Kafkaslarda İslamiyet'in yayılışını durdurdular.
- Kürk Yolu'na hakim olup zenginleştiler.
- Farklı dinlere hoşgörü ile yaklaşmışlardır.
- Yaşadıkları döneme Pan Hazaria adı verilir.
- Ordularında ilk kez ücretli asker bulunduran Türk devleti Hazarlardır.
- Hazarları ziyaret eden ünlü seyyah İbn-i Havkal'dır.
- Günümüzde Karay Türkleri olarak yaşamlarını sürdürmektedirler.

Cevap: D

32. *Risaletü'n Nuriyye* ve *Maddetü'l Hayat* eserleri ile bilinen, mikrop ve kanser üzerine çalışmalar yapan II. Mehmet Dönemi ilim insanı Akşemseddin'dir.

A) **Kâtip Çelebi:** Hacı Kalfa olarak bilinir. *Cihannüma, Keşfü'z-zunûn* adlı eserleriyle bilinir. IV. Murat'a risale sunmuştur.

C) **Sabuncuoğlu Şerefeddin:** Deneysel farmakoloji ve plastik cerrahi alanlarında çalışmamları vardır. *Cerrâhiyye-i İlhâniyye* ve *Mücerrebnâme* eserleri önemlidir.

D) **Ahmet Cevdet Paşa:** Osmanlı Devleti'nin en önemli vakanüvistidir. *Mecelle, Kısas-ı Enbiya* ve T*arih-i Cevdet* eserleri ile bilinir.

E) **Takiyyüddin Er Raşid:** Klasik İslâm astronomisinin son büyük temsilcisidir. Tycho Brahe ile yarıştırılmıştır. III. Murat Dönemi'nde rasathanesi yakılmıştır.

Cevap: B

33. Balta Limanı Ticaret Antlaşması mevcut sorunlarda İngiltere'nin desteğini sağlamak için II. Mahmut Dönemi'nde imzalanmıştır.

İngiltere'ye verilen kapitülasyonlar genişletildi.

Sanayi İnkılabı'nın etkisi ile Osmanlı pazarları ithal mallar ile doldu.

Lonca Teşkilatı çöktü.

Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı hâline geldi ve yarı sömürge durumuna düştü.

A) **V. Murat:** 93 gün tahtta kalmış ve en kısa süreli padişah olmuştur.

B) **II. Mahmut:** Yaptığı yenilikler ile Osmanlı merkez teşkilatını yenilemiş ve imparatorluğun ömrünü uzatmıştır.

C) **Abdülaziz:** 1861 - 1876 yılları arasında tahtta kalan Tanzimat Dönemi padişahıdır.

D) **Abdülmecit:** 1839 - 1861 yılları arasında tahtta kalmış, döneminde Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı gibi gelişmeler yaşanmıştır.

E) **III. Selim:** Fransa'yı örnek alarak Nizam-ı Cedit yeniliklerini yapmıştır.

Cevap: B

34. Mektupta yer alan Kars, Ardahan, Batum, Tehcir Kanunu, Sarıkamış Faciası gibi ayrıntılar mektubun Kafkas Cephesi'nden gönderildiğini kanıtlamaktadır.

A) **Kanal Cephesi:** Cemal Paşa komutasında taarruz edilmiş, başarısız olunmuştur.

C) **Çanakkale Cephesi:** Dünyayı yenenlerin yenildiği yerdir.

18 Mart Kahramanı: Cevat Çobanlı

Anafartalar Kahramanı: Mustafa Kemal Atatürk

Alçıtepe Karamanı: Kâzım Karabekir

D) **Suriye - Filistin Cephesi:** Mustafa Kemal Atatürk Yıldırım Orduları Grup Komutanı olarak mücadele etmiştir. I. Dünya Savaşı'nda savaştığı son cephedir.

E) **Romanya Cephesi:** Müttefiklerimize yardım cephesidir.

Cevap: B

35. A) İnkılapçılık: Çağdaşçılık ve Batılılaşma

B) Milliyetçilik: Millî Birlik ve Beraberlik

C) Cumhuriyetçilik: Millî Egemenlik

E) Laiklik: Akılcılık ve Bilimsellik

D seçeneğinde yer alan devletçilik İlkesi devletin ekonomiye müdahalesidir. Banka, para, sermaye gibi anahtar sözcükler ile bilinmelidir.

Cevap: D

36. Eğitim öğretimi bir çatı altında birleştirmeyi hedefleyen Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesinde etkili olan Millî Eğitim Bakanı Vasıf Çınar'dır.

A) **Bekir Sami Bey:** TBMM'nin ilk dışişleri bakanıdır.

B) **Yusuf Kemal Tengirşenk:** 1921 Ankara Antlaşması'nı imzalayan dışişleri bakanıdır.

D) **Dr. Rıza Nur:** TBMM'nin ilk Millî Eğitim Bakanıdır.

E) **Mahmut Esat Bey:** Bozkurt Lotus Davası'nda ve Medeni Kanun'un kabulünde etkili olmuştur.

Cevap: C

37. II numaralı alan İç Anadolu'daki Haymana Platosu'dur. Bu plato volkanik bir oluşum değil, **tabaka düzlüğü** tipinde bir platodur. Volkanik platolar Erzurum-Kars (V) çevresinde yoğunlaşmıştır.

Cevap B

38. Antalya'dan Mersin'e giden bir yolcu Akdeniz iklim kuşağındadır. Bu kuşakta maki türleri (kermes meşesi) ve iğne yapraklı ağaçlar (kızılçam, sedir) görülür. Ancak ladin, Karadeniz ikliminin yüksek ve nemli bölgelerine ait bir ağaçtır, Akdeniz kıyısında yetişmez.

Cevap E

39. Günümüzde küçük kentlerden büyükşehirlere göçün en temel sebepleri; büyükşehirlerdeki **istihdam olanaklarının (iş imkânları)** fazlalığı ve küçük yerlerdeki **eğitim imkânlarının** yetersiz kalması sonucu genç nüfusun üniversite eğitimi için merkeze yönelmesidir.

Cevap E

40. İncir, zeytin, muz ve fındık gibi ürünlerin üretim alanının dar olmasında doğrudan iklim seçiciliği (sıcaklık ve nem isteği) etkilidir. Ancak **tütün**, iklimden ziyade devletin kaliteyi ve arz-talebi korumak için uyguladığı **planlı üretim/devlet kontrolü** nedeniyle belirli alanlarda yetiştirilir.

Cevap A

41. İnegöl mobilya sanayisinin gelişiminde ana faktör "ham maddeye yakınlık" değildir. Bu bölge daha çok **ulaşım ve pazarlama** imkânlarının gelişmişliği ve tarihsel bir sanayi birikimi sayesinde mobilya merkezi hâline gelmiştir.

Cevap C

42. Haritadaki taralı alanlar Güney Marmara (Bursa), Ege (Denizli), İç Anadolu (Nevşehir) ve Doğu Anadolu'dur (Ağrı).

Zeugma Antik Kenti Gaziantep-Nizip'te bulunur ve bu taralı alanların hiçbirinde yer almaz.

Cevap B

43. Yeniden Kurmacılık, ilerlemecilik akımının bir devamı olarak ortaya çıkmış ancak odak noktasını bireyden ziyade topluma kaydırmıştır. Bu felsefeye göre dünya sürekli bir kriz içindedir ve bu krizden çıkışın tek yolu, eğitimin toplumu yeniden yapılandırmasıdır. Seçeneklerdeki diğer akımlardan; Daimicilik "evrensel değişmez doğruları", Esasicilik "temel bilgi ve disiplini", İlerlemecilik ise "öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını" merkeze alır. Yeniden Kurmacılık ise "toplumsal değişim", "sosyal reform" ve "okulun toplumu dönüştürme gücü" anahtar kavramlarıyla diğerlerinden ayrılır. Pragmatizmden beslenen bu anlayışta okul, sadece yaşama hazırlık yeri değil, bizzat yaşamın ve geleceğin şekillendiği bir laboratuvardır.

Cevap: D

44. Osmanlı medrese sisteminde akademik hiyerarşi oldukça nettir. Muid, bugünkü üniversitelerdeki "araştırma görevlisi" veya "asistan" pozisyonuna karşılık gelir; müderrisin derslerini öğrencilere tekrar ettirir (iade eder) ve onların konuyu pekiştirmesini sağlar. Seçeneklerdeki diğer kavramlara bakıldığında; Softa, medresenin ilk basamaklarındaki öğrencileri; Danişmend, eğitimde ilerlemiş, uzmanlık aşamasına gelmiş yüksek düzeyli öğrencileri ifade eder. Lala ve atabey ise medrese eğitimiyle doğrudan ilgili olmayıp, şehzadelerin eğitimi ve devlet yönetimi tecrübesi kazanmalarından sorumlu tecrübeli devlet adamlarıdır (Lala Osmanlı'da, atabey Selçuklu'da kullanılır).

Cevap: E

45. "Yakından Uzağa" ilkesi, öğretimin planlanmasında öğrencinin en yakınındaki çevre (aile, mahalle, şehir) ve zamandan başlanarak; daha uzak bölge, ülke ve evrensel konulara doğru bir sıra izlenmesini ifade eder. Bu ilke, öğrencinin öğrendiklerini anlamlandırmasını kolaylaştırır çünkü başlangıç noktası öğrencinin doğrudan deneyim sahibi olduğu yaşam alanıdır. Somuttan Soyuta: Yaşı küçük çocuklarda duyu organlarıyla algılanabilen nesnelerden zihinsel kavramlara geçişi esas alır. Bilinenden Bilinmeyene: Yeni öğrenilecek bilgilerin, öğrencinin mevcut hazırbulunuşluk düzeyi ve eski bilgileri üzerine inşa edilmesini savunur. Güncellik: Ders konularının hayatta gerçekleşen güncel olaylarla ilişkilendirilmesidir. Ekonomiklik: Öğretimin en az zaman, emek ve maliyetle en yüksek verimde gerçekleştirilmesidir.

Cevap: D

46. Öğrencilerin önceki yıllardaki kimya derslerinde istenen başarı düzeyine ulaşamamalarının nedeni bilgilerin eksik olmasıdır. Çünkü öğrenciler anlatılan konuları anlamıyorlar. Tam öğrenme modeline göre uygun öğrenme koşulları sağlanır ise herhangi bir bireyin öğrenebileceği her şeyi, hemen hemen herkes öğrenebilir. Bloom'a göre; öğrenemeyen öğrenci yoktur, öğretemeyen öğretmen vardır. Bu görüş de onun modelinin öğretmen merkezli bir yapıya sahip olduğunu gösterir. Öğrenme düzeyi yönünden öğrenciler arasında ortaya çıkan farklılığın temel nedeni onların sahip olduğu ön öğrenmeler, derse duyulan ilgi, derse yönelik tutum, başarıya yönelik inanç ve kendisine sunulan öğretim hizmetinin niteliğidir. Modele göre öğrenmeyi etkileyen bu değişkenler olumlu hâle dönüştürüldüğünde öğrencilerin öğrenme düzeyi %70'lere hatta %90'lara kadar çıkabilir. Diğer yandan öğretim sürecinde öğrenme birimleri ünitelere ayrılarak sunulmalı ve bir birim öğrenme gerçekleşmeden diğerine geçilmemelidir.

Cevap: A

47. Beyin Fırtınası tekniğinin en ayırıcı özelliği, fikir üretme aşaması ile değerlendirme aşamasının birbirinden kesin çizgilerle ayrılmasıdır. Süreç boyunca "yargılamanın ertelenmesi" kuralı işletilir; yani bireyler saçma bulunsalar dahi her türlü fikri özgürce ifade ederler. Buradaki temel mantık, fikirlerin birbirini tetiklemesi (zincirleme etkisi) ve nicelik (sayı) arttıkça nitelikli ve yaratıcı çözümlere ulaşma ihtimalinin yükselmesidir. Diğer seçeneklerdeki tekniklerde (örneğin Altı Şapka'da) fikirler belirli kurallar veya roller çerçevesinde sistematize edilirken, Beyin Fırtınası'nda tamamen serbest ve eleştirisiz bir ortam esastır.

Cevap: B

48. Soruda betimlenen süreç, öğrencilerin tartışma becerilerini geliştirmek ve gözlem yapmalarını sağlamak amacıyla kullanılan "Akvaryum" tekniğinin tipik bir örneğidir. Akvaryum tekniğinde temel yapı, iç içe geçmiş iki çemberden oluşur; içtekiler aktif tartışmacı, dıştakiler ise gözlemci konumundadır. Bu tekniği Rulman (Top Taşıma) tekniğinden ayıran en temel fark, Rulman'da karşılıklı eşleşen öğrencilerin her seferinde dönerek yeni bir eşle ikili tartışma yapması, Akvaryum'da ise bir grubun (iç çember) topluca tartışıp diğer grubun (dış çember) onları izlemesidir. Ayrıca, boş sandalye bırakılması veya gönüllülük esasıyla çemberler arası geçiş yapılması Akvaryum tekniğinin dinamik yapısını yansıtır; bu da öğrencilerin hem dinleme hem de doğru zamanda sürece dahil olma becerilerini pekiştirir.

Cevap: B

49. Murat Öğretmen'in ders başlamadan önce kuralları belirlemesi, panoya asması ve materyalleri önceden hazırlaması, istenmeyen davranışlar ortaya çıkmadan önce alınan "Önlemsel Model" uygulamalarıdır; çünkü burada amaç sorunu oluşmadan engellemek ve süreci planlamaktır. Ancak, deney tüpünün kırılması gibi somut bir istenmeyen davranış gerçekleştikten sonra öğretmenin araya girerek öğrencileri uyarması ve ceza vermesi "Tepkisel Model" kapsamına girer; bu modelde odak noktası davranış gerçekleştikten sonra verilen "etki-tepki" ilişkisidir. Dolayısıyla süreç, önce tedbir alarak (önlemsel), ardından oluşan duruma müdahale ederek (tepkisel) ilerlemiştir; bu iki modelin bir arada kullanılması ise aslında literatürde "Bütünsel Model" olarak adlandırılan kapsayıcı yaklaşımın bir parçasıdır.

Cevap: C

50. Bu soruda doğru cevap çok boyutluluktur; çünkü sınıf ortamında aynı anda birbirinden farklı çok sayıda olay, ihtiyaç, etkileşim ve görev bir arada ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin deney yapması, materyal paylaşımı nedeniyle yaşanan anlaşmazlık, ilgisiz davranış gösteren öğrenci, gözlem paylaşmak isteyen başka bir öğrenci ve kapının çalınarak idari bir işlemin devreye girmesi, sınıfın tek çizgili değil; aksine birçok unsurun eşzamanlı biçimde işlediği bir ortam olduğunu göstermektedir. İşte bu durum sınıfın çok boyutlu yapısını ortaya koyar. Cevap öngörülemezlik olsaydı vurgu daha çok olayların beklenmedik biçimde gelişmesine yapılırdı; burada ise asıl dikkat çekilen nokta, aynı anda birden fazla iş ve sorunun bir arada bulunmasıdır. Yakınlık, sınıfta olayların fiziksel ve psikolojik olarak öğretmenin hemen çevresinde gerçekleşmesini; açıklık, sınıfta yapılanların çoğunun başkaları tarafından görülmesini; ortak yaşantı ise öğretmen ve öğrencilerin sürekli birlikte yaşadıkları ortak sosyal dünyayı ifade eder. Bu nedenle metindeki temel ipucu, sınıfın aynı anda birçok farklı süreci barındırması olduğundan doğru seçenek C'dir.

Cevap: C

51. Yaşantı Merkezli Tasarım, Taba tarafından ortaya atılan ve "öğrenci merkezli tasarımlar" içerisinde yer alan bir yaklaşımdır. Bu tasarımı çocuk merkezli tasarımdan ayıran en keskin fark zamanlamadır. Çocuk merkezli tasarımda program, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları tahmin edilerek önceden hazırlanır. Ancak yaşantı merkezli tasarımda programın önceden hazırlanmasına karşı çıkılır; çünkü her öğrencinin ihtiyacının o anki etkileşimle ortaya çıkacağı savunulur. Bu yüzden "program uygulama anında (sınıfta) yapılır" ifadesi bu tasarımın anahtar cümlesidir. Sorumuzda öğretmenin "program öğrenciler sınıfa gelince anlam kazanır" demesi, doğrudan bu tasarıma işaret etmektedir.

Cevap: A

52. Modüler Yaklaşım, içeriğin anlamlı küçük parçalara (modüllere) ayrıldığı ve bu parçaların birbirinden bağımsız olarak öğrenilebildiği bir içerik düzenleme stratejisidir. Bu yaklaşımın en ayırt edici özelliği, konular arasında katı bir hiyerarşi veya ön koşul ilişkisi bulunmamasıdır; öğrenci dilediği modülü seçip o konuda uzmanlaşabilir. Seçeneklerdeki diğer yaklaşımlardan; Sarmal Yaklaşım konuların genişleyerek tekrar edilmesini, Piramitsel Yaklaşım dar alanda uzmanlaşmayı, Doğrusal Yaklaşım ise konuların sıkı bir ön koşul sırasıyla işlenmesini esas alır. Modüler yaklaşım ise esnek yapısı nedeniyle özellikle hayat boyu öğrenme ve mesleki eğitim süreçlerinde "bağımsız üniteler" vurgusuyla ön plana çıkar.

Cevap:C

53. Eğitim sürecinin başında öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemek, ilgi ve yeteneklerine göre bir programa yerleştirmek amacıyla yapılan sınavlar, amacına göre "tanıma ve yerleştirmeye yönelik (diagnostik)" değerlendirme olarak adlandırılır. Örnek olayda da öğrencilerin dil seviyelerinin belirlenip sınıflara yerleştirilmesi bu kapsama girer. Diğer taraftan, başarı standardının "en yüksek puan alan ilk %20'lik dilim" olarak belirlenmesi, ölçütün grup performansına dayalı olduğunu gösterir. Bireyin başarısının içinde bulunduğu grubun başarısına göre belirlendiği bu tür değerlendirmeler ise ölçütüne göre bağıl değerlendirmedir. Dolayısıyla süreç, hem bir tanıma-yerleştirme faaliyeti olması hem de kontenjan/yüzdelik dilim gibi grup içi kıyaslama içermesi nedeniyle "tanıma ve yerleştirmeye yönelik - bağıl" olarak sınıflandırılır.

Cevap: D

54. Öğretmenin puanlama yaparken sadece belirli bir özelliğe sahip olan öğrencilere (yazısı güzel olanlara) puan eklemesi, hatanın ölçülen özelliğin miktarına veya belirli bir gruba göre yanlı ve sistemli bir biçimde değiştiğini gösterir. Eğer öğretmen istisnasız her öğrenciye 5 puan ekleseydi bu "Sabit Hata" olurdu; ancak burada puan ekleme işlemi "yazı güzelliği" kriterine bağlı olarak sadece bir kısım öğrenciyi kapsadığı için hata miktarı öğrenciden öğrenciye belli bir kurala göre farklılık göstermektedir. Sistematik hatalar, ölçme aracının geçerliğini doğrudan olumsuz etkiler çünkü ölçülmek istenen özellik (tarih bilgisi) dışındaki bir unsur (yazı güzelliği) puanlara karışmıştır.

Cevap: D

55. Çoktan seçmeli testler; hatırlama, kavrama ve uygulama gibi alt düzey basamaklar ile analiz gibi orta düzey basamakları ölçmede oldukça etkiliyken, analiz, sentez, değerlendirme gibi üst düzey becerileri ölçmekte yetersiz kalır. Her ne kadar analiz düzeyindeki davranışlar da çoktan seçmeli testle ölçülebilecek olsa da sentez basamağı, yeni ve orijinal bir bütün oluşturmayı gerektirdiği için bu düzeydeki beceriler ancak yazılı ve sözlü yoklama veya performans görevleri gibi araçlarla ölçülebilir. Seçeneklerde belirtilen diğer özellikler ise doğrudur: Çoktan seçmeli testler, çok sayıda soruya imkân tanıdığı için konu evrenini iyi temsil eder (kapsam geçerliği); puanlama anahtarı belli olduğu için puanlayıcı yanlılığı yoktur (nesnellik) ve şans başarısını azaltmak için düzeltme formülü (yanlışın doğruyu götürmesi) gibi teknikler kullanılır.

Cevap: D

56. İleriye ket vurma, bireyin önceden öğrenmiş olduğu eski bilgilerin, yeni öğrenilen bilgileri hatırlamayı zorlaştırması veya karıştırması durumudur. Yani "eski, yeniyi engeller." Örnek olayda Figen Hanım'ın zihnindeki "45 dakikalık fırın ayarı" (eski bilgi), yeni aldığı cihazın "20 dakikalık ayarını" (yeni bilgi) unutturmakta veya onun yerine geçerek hata yapmasına neden olmaktadır. Eğer Figen Hanım yeni fırını kullanmaya alıştıktan sonra eski fırınının ayarlarını unutsaydı, bu durum "geriye ket vurma" olurdu. Ancak burada eski bilgi baskın gelip yeniyi bozduğu için cevap ileriye ket vurmadır. Ayrıca bu durum bir "transfer" hatasıdır; fakat transferde "kolaylaştırma" (olumlu) veya "zorlaştırma" (olumsuz) söz konusuyken, ket vurmada "hatırlama ve bellek süreci" odak noktasıdır. Bu tür bellek sorularında kendinize şu soruyu sormanız hata yapmanızı engeller: "Hangi bilgi, hangisini bozuyor?" Eğer bozulan (hatırlanamayan veya yanlış hatırlanan) bilgi yeni olan ise cevap ileriye ket vurmadır.

Cevap: C

57. Premack İlkesi, bireyin yapma olasılığı yüksek olan (çok istenen) bir etkinliğin, yapma olasılığı düşük olan (az istenen) bir etkinliği pekiştirmek amacıyla kullanılmasıdır. Bu ilkenin temel formülü şöyledir: "Önce sevmediğin/az yaptığın etkinliği yap, sonra sevdiğin/çok yaptığın etkinliği yapma hakkını kazan." Örnek olayda Mert için matematik ödevi "düşük olasılıklı davranış", bilgisayar oyunu oynamak ise "yüksek olasılıklı davranıştır". Annenin bu iki etkinliği birbirine bağlayarak ödev yapma davranışını artırmaya çalışması Premack İlkesi'nin doğrudan bir uygulamasıdır.

Cevap: B

58. Bu soruda doğru cevap dolaylı duygudur çünkü öğrenciler herhangi bir doğrudan yaşantı geçirmeden, yalnızca başkasının yaşadığı duygusal süreci gözlemleyerek benzer bir duygusal değişim yaşamaktadır. Videodaki öğrencinin başlangıçtaki kaygısından sıyrılıp rahatlaması ve olumlu geri bildirim alması, izleyen öğrencilerin de kendi kaygı düzeylerinin düşmesine yol açmıştır; yani duygu aktarımı gözlem yoluyla gerçekleşmiştir. Bu durum Albert Bandura'nın ortaya koyduğu Sosyal Öğrenme Kuramı'nda "başkalarının duygusal yaşantılarından etkilenme" anlamına gelen dolaylı duygu kavramını açıkça yansıtır. Dolaylı pekiştirme olsaydı birey başkasının ödüllendirilmesini görerek davranışı artırırdı; dolaylı cezada ise başkasının cezalandırılması sonucu davranıştan kaçınma söz konusu olurdu; öz yeterlik bireyin kendi kapasitesine yönelik inancıdır; doğrudan yaşantı ise bireyin bizzat deneyimlemesiyle oluşur. Oysa burada bireyler sadece gözlem yoluyla duygusal değişim yaşadıkları için doğru cevap D'dir.

Cevap: D

59. Ahmet Bey'in karşılaştığı yeni durumu (otomatik vitesli araç), zihnindeki mevcut şemaları (manuel araç sürüş bilgisi) değiştirmeden bu şemanın içine dahil etmeye çalışması tipik bir özümleme (asimilasyon) örneğidir. Özümleme sürecinde birey, dış dünyadan gelen yeni bilgiyi kendi zihinsel yapısına uydurur; yani yeni objeyi mevcut şemasıyla anlamlandırır. Eğer Ahmet Bey, otomatik aracın farklı bir çalışma prensibi olduğunu kabul edip sol ayağını kullanmamayı öğrense ve zihnindeki "araç kullanma" şemasını yeniden yapılandırsaydı, bu durum "uyumsama (akomodasyon)" olurdu. Ancak o, yeni durumu eski bilgilerine dayandırarak "mantık aynıdır" düşüncesiyle karşıladığı için mevcut şemasını korumuştur.

Cevap: E

60. Melis'in içinde bulunduğu 6-12 yaş aralığı (ilkokul dönemi), Erikson'un kuramında "başarıya karşı yetersizlik" evresine karşılık gelir. Bu dönemde çocukların temel amacı; akademik, sosyal ve fiziksel alanlarda bir şeyler üretebilmek, başarılı olduğunu hissetmek ve çevresi (özellikle öğretmenleri ve akranları) tarafından takdir edilmektir. Hikâyede öğretmenin Melis'in çabasını küçümsemesi ve onu arkadaşıyla kıyaslaması, çocuğun kendi yeteneklerine olan inancını sarsarak "aşağılık duygusu" ve "yetersizlik" hissetmesine neden olmuştur. Eğer Melis'in çabası desteklenseydi ve hataları yapıcı bir dille düzeltilseydi, çocuk "çalışkanlık" ve "yeterlik" duygusunu kazanarak bu evreyi başarıyla tamamlayacaktı.

Cevap: B

61. Bu soruyu zorlaştıran temel unsur, “arkadaşlık” ve “yardımlaşma” gibi kavramların kullanılması nedeniyle cevabın “İyi Çocuk” eğilimine gitme potansiyelidir; ancak Can’ın motivasyonu dikkatle incelendiğinde durum değişmektedir. Can, Pelin’e ona değer verdiği veya “iyi bir arkadaş” olarak görünmek istediği için değil (bu iyi çocuk olurdu), geçmişte yapılan bir iyiliğin karşılığını ödemek ve gelecekteki olası ihtiyaçları için kredi kazanmak amacıyla yardım etmektedir. Can’ın “Ben ona yardım etmezsem ileride ondan iyilik isteyemem” ifadesi, ahlaki eylemi tamamen pragmatik bir “karşılıklı değişim” ve kişisel menfaat dengesi üzerine kurduğunu gösterir. Kohlberg’in kuramında bu tip “pazarlıkçı” ve “araçsal” yaklaşımlar, sosyal onaydan ziyade bireysel faydayı merkeze aldığı için saf çıkarcılık evresinin bir göstergesidir.

Cevap: B

62. Rehberlik ve psikolojik danışma sürecinde mahremiyet (gizlilik), danışan ile danışman arasındaki güvenin temelidir; ancak bu ilke “mutlak” değildir. Türk Ceza Kanunu ve etik yönetmelikler uyarınca; danışanın kendisine veya çevresine zarar verme riski (madde bağımlılığı, istismar, ağır şiddet vb.) varsa, uzmanın bildirim yükümlülüğü doğar. Danışmanın Kerem’e durumu saklayamayacağını söylemesi, bu etik ilkenin hayati güvenlik söz konusu olduğunda esnetilmesi gerektiğini gösterir. “A” seçeneğindeki “Özerklik” bireyin kendi kararlarını vermesiyle, “E” seçeneği ise sürece kendi rızasıyla katılmasıyla ilgilidir; ancak buradaki temel çatışma bilginin paylaşılıp paylaşılmaması eksenindedir.

Cevap: D

63. Okul psikolojik danışmanının; öğrencinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla öğretmen, yönetici veya veli gibi çocukla ilgili olan kişilerle iş birliği yapması ve onlara rehberlik alanında teknik yardım/rehberlik sunması “Müşavirlik (Konsültasyon)” hizmetidir. Bu hizmeti diğerlerinden ayıran en temel fark, psikolojik danışmanın doğrudan öğrenciyle değil, öğrenciye ulaşan “yetişkinlerle” çalışarak okulda ortak bir rehberlik anlayışı oluşturmasıdır. Örnek olayda Selen Hanım, öğretmenlerin mesleki yeterliliğini destekleyerek dolaylı yoldan öğrencilerin eğitim ortamını iyileştirmiştir. Eğer bu çalışma sadece velilere yönelik bir seminer olsaydı yine müşavirlik kapsamına girerdi; ancak okulun genel işleyişi hakkında yeni gelenlere bilgi verilseydi “Oryantasyon”, mezunların durumuna bakılsaydı “İzleme” olurdu.

Cevap: C

64. Okul müdürü, okulun rehberlik hizmetlerinden birinci derecede sorumlu olan amirdir; ancak bu sorumluluk “yönetsel” ve “koordinasyon” odaklıdır. D seçeneğinde belirtilen psikolojik danışma oturumlarının gizli kayıtlarını incelemek, rehberliğin en temel etik ilkesi olan “Gizlilik” ve “Uzmanlık” ilkelerine aykırıdır. Okul müdürü süreci denetlese de, danışma oturumlarının içeriğine ve gizli tutulması gereken özel verilere erişme hakkına sahip değildir. Diğer seçenekler (A, B, C, E) müdürün yasal görevleridir: Planları onaylar, fiziksel ortamı sağlar, komisyona başkanlık eder ve genel bir izleme-değerlendirme yapar.

Cevap: D

65. Edgar Dale'in Yaşantı Konisi'ne göre öğrenme yaşantıları tabandan tavana doğru somuttan soyuta, basitten karmaşığa ve çok duyu organından az duyu organına doğru sıralanır. Hikâyede geçen "model tasarlama" etkinliği, öğrencinin doğrudan bir materyali manipüle etmesini, dokunmasını ve yapılandırmasını içerdiği için "Modeller ve Numunelerle Edinilen Yaşantılar" basamağına girer. Bu basamak, tabana (doğrudan edinilen maksatlı yaşantılara) çok yakın olduğu için kitaptan okuma (sözel semboller) veya poster bakma ve Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin isim ve şekillerinin olduğu bir görsel kullanma (görsel semboller) gibi etkinliklere göre çok daha kalıcıdır. Konide aşağı indikçe öğrenci "seyirci" konumundan çıkıp "katılımcı" konumuna geçtiği için öğrenilenlerin %90'a yakını hafızada tutulur.

Cevap: A

66. Eğitimde yapay zekâ, öğrencilere bireysel hızlarında ilerleme ve anlık dönüt alma gibi büyük avantajlar sunar; ancak öğrenme sadece veri aktarımı değil, aynı zamanda sosyal bir süreçtir. Selin Öğretmen'in müdahalesi, yapay zekânın "öğretmenin yerine geçmekten" ziyade, bir "öğretim asistanı" olarak konumlandırılması gerektiğini gösterir. Yapay zekâ teknik becerileri ve bilgi aktarımını optimize etse de; analiz, sentez, eleştirel düşünme ve empati gerektiren üst düzey zihinsel süreçlerde öğretmenin "insani dokunuşu" ve rehberliği vazgeçilmezdir. Bu örnekte öğretmen, yapay zekânın eksik kaldığı "tartışma ve yorumlama" alanını doldurarak teknolojiyi pedagojik bir dengeleyici olarak kullanmıştır.

Cevap: C

67. Millî Eğitim Bakanlığı teşkilat yapısında "denetim, inceleme, soruşturma ve rehberlik" anahtar kelimeleri doğrudan Teftiş Kurulu Başkanlığını işaret eder. Teftiş Kurulu, Bakanlığın en üst denetim birimi olup, müfettişler aracılığıyla hem merkez hem de taşra teşkilatındaki tüm birimlerin (okullar, kurumlar, il/ilçe müdürlükleri) işleyişini mevzuata uygunluk açısından denetler. Soruda geçen "rehberlik" ifadesi, denetimin sadece hata bulmak için değil, aynı zamanda usulsüzlükleri önleyici ve eğitici bir yaklaşımla yapıldığını vurgularken; "soruşturma" ifadesi ise idari ve disiplin yönünden yapılan hukuki işlemleri temsil eder. Diğer seçeneklerdeki birimlerden Strateji Geliştirme Başkanlığı daha çok bütçe ve planlama ile Personel Genel Müdürlüğü atama ve özlük hakları ile, Hukuk Hizmetleri ise adli davaların takibi ile ilgilenmektedir; doğrudan saha denetimi ve soruşturma yetkisi Teftiş Kurulu'na aittir.

Cevap: B

68. Türk Millî Eğitim Sistemi, 1739 sayılı Kanun gereği örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşur. Örgün eğitim; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim basamaklarını kapsayan, belirli bir yaş grubundaki bireylere hiyerarşik bir düzende verilen eğitimi ifade ederken; yaygın eğitim, yaş sınırı olmaksızın hayat boyu öğrenme felsefesiyle okul dışı veya okul yanı her türlü eğitim faaliyetini kapsar. Soruda vurgulanan "örgün eğitimin yanında veya dışında" ifadesi ile "okuma-yazma öğretmek" gibi hedefler doğrudan yaygın eğitimin tanımıdır. Diğer seçeneklerdeki kademeler (okul öncesi, ortaöğretim vb.) belirli bir yaş ve müfredat düzeniyle örgün eğitim çatısı altında yer aldığından bu tanıma uymazlar.

Cevap: C

69. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel yapı taşlarından biri "Erdem-Değer-Eylem" çerçevesidir. Bu modele göre "Erdem", bir insanın ulaşması gereken en üst insani seviyeyi; "Değer", bu erdeme ulaşmak için benimsenen ilkeleri; "Eylem" ise bu değerlerin hayata yansıtılma biçimini temsil eder. Model, öğrenciyi sadece bilgi yüklenen bir varlık olarak değil; değerlerini eyleme dönüştürebilen "kâmil insan" örneğine yakın bir profilde yetiştirmeyi amaçlar. Seçeneklerdeki diğer kavramlar genel pedagoji ile ilgili olsa da, Maarif Modeli'nin resmî terminolojisinde bu üçlü sacayağı (Erdem-Değer-Eylem) karakter inşasının merkezinde yer alır.

Cevap: B

70. Maarif Modeli'nde "Bilge" profil özelliği, bilginin "hikmet" (doğru hüküm verme, eşyanın hakikatini anlama) ile buluştuğu noktayı temsil eder. Bilge bir öğrenci; sadece veri yığınına sahip olan değil, bu veriyi hayatın gayesiyle birleştiren, sağduyulu ve erdemli kişidir. Seçeneklerdeki diğer kavramlardan; "Yetkin" daha çok beceri ve uygulama kapasitesini, "Özgün" yaratıcılığı ve kendine haslığı, "Girişimci" ise fikirleri eyleme dökme cesaretini ifade eder. Ancak soruda vurgulanan "hikmet", "feraset" ve "akıl-kalp bütünlüğü" anahtar kavramları doğrudan "Bilge" profiline işaret etmektedir. Bu profil, bilginin ahlakla taçlandığı bir insan modelini vizyon edinir. Bilge insan; bağımsız ve özgür düşünen, belagat sahibi, bilgilerini paylaşan, ilme ulaşan ve estetik duyarlılık sahibi kişidir.

Cevap: C

71. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde Entelektüel Eğilimler; bilginin peşinde koşan, sorgulayan ve üreten bir zihin yapısını temsil eder. Bu kapsamda; Eleştirel bakma, yaratıcılık, odaklanma, açık fikirlilik gibi kavramlar entelektüel eğilimler kategorisinde yer alır. Ancak E seçeneğinde yer alan Empati Kurma, modelin yapısal çerçevesinde "Entelektüel Eğilimler"den ziyade, sosyal eğilimler içerisinde yer alır. Empati, bireyin diğer insanlarla kurduğu bağı ve duygusal zekâyı temsil eden "Sosyal-Duygusal Beceriler" veya değerler eğitimi (erdem-değer-eylem) çerçevesinde değerlendirilen bir özelliktir. Entelektüel eğilimler daha çok "bilginin doğasına ve zihinsel işleyişe" odaklanırken, empati "duygusal ve sosyal etkileşime" odaklanır.

Cevap: E

72. Köprü kurma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin öğrenme-öğretme döngüsünde ön değerlendirme basamağından sonra gelen ve yeni öğrenilecek içeriğe zemin hazırlayan bölümdür. Bu aşamada temel amaç; öğrencinin zihnindeki eski bilgilerle yeni bilgiler arasında bir kanal açmaktır. Bu sayede öğrenme "ezber" olmaktan çıkar, "anlamlı" bir yapıya kavuşur. Soruda vurgulanan "önceki öğrenmelerin harekete geçirilmesi" ve "ilişkilendirilmesi" ifadeleri doğrudan bu basamağın tanımını oluşturur.

Cevap: B

73. 1982 Anayasası'na göre; Anayasa'nın herhangi bir hükmünde yapılacak değişiklik için en az Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının 1/3'ünün (200 Milletvekili) yazılı teklifi gerekir.

Cevap: C

74. Güvenlik Konseyi 1965 yılına kadar 11 üyeden oluşuyordu. Fakat zamanla üye sayısının artmasına paralel olarak Güvenlik Konseyi üye sayısı da artmış ve 15'e çıkarılmıştır.

Cevap: D

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre bir öğretim yılı, okulda derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadar geçen süre olarak tanımlanır. Bu tanım doğrudan kanun metninde yer aldığı için soruda doğru seçenek C'dir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, öğretim yılının yalnızca derslerin fiilen başladığı günle başlatılmamasıdır. Kanun, öğretim yılını daha geniş ele alarak ders başlangıcından bir hafta önceyi esas alır. Bunun nedeni okulun eğitim öğretime hazırlanma sürecini de öğretim yılı kapsamı içinde değerlendirmesidir. Yine sürenin bitişi de ilk sınıf sınavları ya da genel bir ders bitiş tarihi değildir. Ölçü, açık biçimde son sınıf sınavlarının bittiği gün olarak belirlenmiştir. Bu yüzden A ve E seçenekleri "ilk sınıf sınavları" ifadesi nedeniyle yanlıştır. B seçeneği başlangıcı bir hafta sonraya attığı için hatalıdır. D seçeneği ise başlangıçta "derslerin başlaması tarihi"ni esas aldığı için eksik kalır. Sonuç olarak kanuni tanıma bütünüyle uyan seçenek C'dir.

Cevap: C

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda, okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin önce okul idaresi ile ilköğretim müfettişleri tarafından araştırılması öngörülmüştür. Amaç, öğrencinin devamını engelleyen yoksulluk, aile ilgisizliği, ihmâl, uzaklık ya da benzeri maddi ve manevi sebepleri ortadan kaldırmaktır. Ancak bu engeller okul yönetimi ve denetim görevlileri tarafından giderilemiyorsa konu daha yetkili makamlara taşınır. Kanuna göre bu durumda mesele, köylerde muhtara, diğer yerlerde ise mülki amire bildirilir. Çünkü köy teşkilatında yerel idari sorumluluk ve takip görevi muhtar üzerinden yürütülür. Köy dışındaki yerleşimlerde ise idari otoriteyi temsil eden makam mülki amirdir. Bu yüzden ilk boşluğa "Muhtara", ikinci boşluğa "Mülki Amire" gelmelidir. A seçeneğindeki valilik ifadesi çok genel ve kanundaki özgün düzenlemeye uygun değildir. C ve D seçeneklerinde köyler için mülki amir denilmesi yanlıştır. E seçeneğinde yer alan belediyeler de kanun metnindeki ifade değildir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

77. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda süreklilik ilkesi, bireylerin eğitimlerinin yalnızca belli bir okul kademesiyle sınırlı görülmemesi, eğitim hizmetlerinin hayat boyunca ve gelişimin farklı evrelerinde devam eden bir süreç olarak ele alınması anlayışına dayanır. Soruda anlatılan projede de eğitim desteği çocuğun yalnızca okul çağına geldiği dönemde başlamamaktadır. Tam tersine çocuk sahibi olmayı düşünme aşamasından başlayarak hamilelik, 0-3 yaş dönemi ve okul öncesi yıllar boyunca aileye rehberlik edilmektedir. Bu yönüyle proje, eğitimin kesintisizliği ve yaşamın erken dönemlerinden itibaren sürdürülmesi fikrini yansıtır. Bu nedenle en uygun ilke sürekliliktir. Genellik ve eşitlik herkesin eğitime açık olmasıyla ilgilidir. Fırsat ve imkân eşitliği eğitimde dezavantajların giderilmesini vurgular. Her yerde eğitim eğitimin yalnızca okul binasına bağlı olmadan her ortamda sürdürülebileceğini anlatır. Ferdin ve toplumun ihtiyaçları ise eğitimin bireysel ve toplumsal gereksinimlere göre düzenlenmesini ifade eder. Sorudaki ana vurgu, eğitimin zamana yayılan ve erken dönemlerden itibaren devam eden bir süreç olmasıdır. Bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir. 1739 sayılı Kanun'un temel ilkeleri arasında süreklilik açıkça yer alır.

Cevap: D

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda öğretmenlik mesleği ayrı bir bölüm olarak düzenlenmiş ve öğretmenlerin yetiştirilmesi, geliştirilmesi, görevlendirilmesi ve hizmet içi eğitimleriyle ilgili hükümler açıkça belirtilmiştir. Soruda bu düzenlemelerden hangisinin kanunda yer almadığı sorulmaktadır ve doğru cevap B seçeneğidir. A seçeneği doğrudur. Öğretmenlerin hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre yer değiştirme esaslarının yönetmelikle düzenleneceği kanunda yer alır. C seçeneği de doğrudur. Eğitim kurumlarında ve hizmet içi faaliyetlerde uzman ve usta öğreticilerin görevlendirilebileceği açıkça belirtilmiştir. D seçeneği de kanuna uygundur. Uzman ve usta öğreticilerin seçimi, görev ve yetkilerinin yönetmelikle belirleneceği ifade edilir. E seçeneği de doğrudur. Öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri için yaz ve akşam okulları açılması, kurs ve seminerlerle desteklenmeleri kanunda yer alan önemli düzenlemelerdendir. Ancak B seçeneği yanlıştır. Çünkü kanunda yaz ve akşam okullarının belediyeler tarafından açılacağı ve bu okullara devam eden öğretmenlere diploma verileceği şeklinde bir hüküm yoktur. Yaz ve akşam okulları öğretmenlerin gelişimi için öngörülmüş olsa da bu kurumların belediyelere bağlanması ve diploma verme şeklinde ifade edilmesi kanun metniyle uyuşmaz. Bu nedenle öğretmenlik mesleği ile ilgili düzenlemeler arasında yer almayan ifade B seçeneğidir.

Cevap: B

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Akademide yürütülen hazırlık eğitiminde devam zorunluluğu esastır ve belirli bir süreyi aşan devamsızlık durumlarında özel düzenlemeler devreye girer. Kanuna göre hazırlık eğitimi süresince toplam yirmi gün ve üzeri hazırlık eğitimine katılamayan veya katılamayacak olanların, mazeretlerinin ortadan kalkmasını takip eden ilk hazırlık eğitimi programına tekrar alınmak üzere kayıtları dondurulur. Selim'in sağlık mazereti de olsa akademiye gelmediği gün 20 günü geçmiştir. Belgeye dayalı sağlık mazeretleri dışında öğretmen adaylarına mazeretlerine bağlı olarak hazırlık eğitimi süresince on güne kadar izin verilebilir. A seçeneği yanlıştır çünkü geçerli bir mazeret (sağlık) söz konusudur ve doğrudan ilişik kesilmez. B seçeneği yanlıştır çünkü uzun süreli devamsızlık sonrası kaldığı yerden devam etme imkânı yoktur. D ve E seçenekleri de yanlıştır çünkü kanunda böyle bir telafi ya da mazeret sınavı sistemi öngörülmemiştir. Dolayısıyla Selim'in kaydının dondurulması ve yeniden programa alınması şeklinde çözülür. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre öğretmen adaylarının Akademide kalabilmesi için Kanun'da öngörülen başvuru ve kabul şartlarını taşımaya devam etmesi gerekir. Kanunun "Akademi ile ilişiğin kesilmesi"ne ilişkin hükmüne göre, hazırlık eğitimi sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybedenlerin Akademi ile ilişiği kesilir. Aynı Kanun metninde, disiplin soruşturması sonucunda Akademiden çıkarma cezası alanların da ilişiğinin kesileceği açıkça düzenlenmiştir. Sorudaki kritik nokta, suçun ne zaman işlendiği değil, mahkûmiyet nedeniyle öğretmen adayının aranan şartları artık taşımıyor hâle gelmesidir. Yani fiilin geçmişte işlenmiş olması, sonuç doğurmasını engellemez. Mahkûmiyet Akademide eğitim sürerken ortaya çıktığı anda aday, öğretmenlik için gerekli şartlardan birini kaybetmiş sayılır. Bu nedenle "geçmişe dönük olduğu için yaptırım olmaz" biçimindeki yorum hukuken doğru değildir. Diğer seçenekler bu yüzden elenir. B seçeneği yanlıştır çünkü geçmişte işlenmiş bir suçtan verilen mahkûmiyet, şart kaybına yol açıyorsa sonuç doğurur. C seçeneği eksiktir çünkü mesele yalnızca soruşturma açılması değil, şart kaybının sonucu olarak ilişik kesilmesidir. D seçeneği ve E seçeneği de yanlıştır çünkü bu durumda uygulanacak sonuç hafif bir disiplin cezası ya da eğitim sonunda yeniden değerlendirme değildir. Kanunun sistemi, öğretmen adayının gerekli şartları kaybetmesi hâlinde doğrudan Akademi ile ilişiğinin kesilmesi yönündedir. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A